



TOIMINTAKERTOMUS

Ylöjärven museo, Hietastenmäki

2020

Marja-Leena Santanen
Paula Nurmi

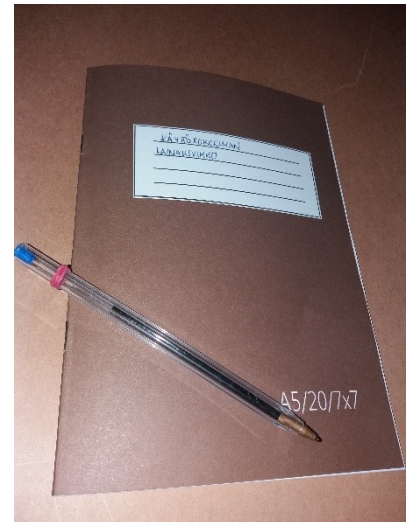
Yleistä

Museo avautui yleisölle 30.6. Poikkeuksellisen kesän takia perinteisistä tapahtumista toteutuivat ainoastaan satutunnit sekä Vaarini vempain -kierrokset. Satutunteja pidettiin yhteensä 8 kertaa ja niissä kävijöitä oli yhteensä 61. Vaarini vempain -kierroksia järjestettiin 3 kertaa ja niissä kävi yhteensä 22 kävijää. Jokainen satutunti ja Vaarini vempain -kierros loppui helppoon koko perheelle sopivaan askarteluun. Kaikki tarvikkeet löytyivät museolta.

Ylöjärven vanhat talot -tapahtuman aikana 15.8 kävijöitä oli 42.

Muutoinkin kesän kävijämäärä jäi vähäiseksi ja museonhoitajilla oli aikaa enemmän keskittyä kokoelman hoitoon. Kaupungintalon varastosta kokoelmaan sopimattomia esineitä siirrettiin käyttökokoelmaan ja ainoastaan erittäin huonokuntoiset poistettiin asianmukaisesti kokoelmasta. Osa varastolla olevista esineistä todettiin parhaimmaksi sijoittaa museolle pysyvästi, koska esimerkiksi puuesineiden siirtäminen talveksi kuivaan varastoon on niille vahingollista. Näin varastoon saatiin väljyyttä. Tulevia vuosia varten jokaisen laatikon päässä on myös nyt tieto mitä laatikko sisältää, joka helpottaa keväisin museon kesäkuuntoon laittamisessa suu-
resti.

Käyttökokoelmaan siirretyt esineet on hyllytetty ja käyttökokoelmaan on liitetty "lainausvihko", jotta tiedetään koska ja kenelle esine on luovutettu ja koska palautettu.



Museon varastossa oleva lainausvihko käyttökokoelmalainoille.

Verstaasta näyttelytilaksi



Pikku-aitan näyttelyssä pääsi tutustumaan museon helmiin, joita muutoin ei saataisi museon kokoelmista esille. Kuva: Ylöjärven uutiset

Pikkuaitassa on muutaman vuoden toiminut Eemelin verstaas. Kesällä 2019 verstaalla kävi nikkaroimassa vain yksi lapsi. Lisäksi asiakkailta oli tullut palautetta verstaan turvattomuudesta. Näistä syistä verstaas purettiin; ruosteiset ja huonokuntoiset työkalut vietiin metallinkeräykseen ja vähäinen puutavara rosettiin. Entisen verstaatilán muuttaminen näyttelytilaksi mahdollisti myös sen, että kaupungintalolla sijaitsevassa museon varastosta löytyneistä "aarteista" joita ei muuten voisi laittaa esille, voitiin koostaa näyttely vapautuneeseen tilaan. Pikku-aitaan koostetussa näyttelyssä oli esillä mm. vaatteita, jalkineita eri vuosikymmeniltä sekä sekalaisia astioita.

Erityistä kiinnostusta saavutti kesän aikana naisten alushousut, mamelukit, joista kirjoitti Ylöjärven Uutiset haastattellessaan Marja-Leena Santasta. Jutun innoittamana alusvaatteiden kokoelma laajentui Ritva Arvolan lahjoituksilla. Raimo ja Ulla Lepistö lahjoittivat museolle kottikärryt, puntarin ja kenkäalasimen. Lahjoitetut tavarat on liitetty museon kokoelmaan ja numeroitu.

Muutoin lahjoitusten osalta oltiin kriittisiä. Lahjoittajia ohjattiin ottamaan yhteyttä muihin alueen museotoimijoihin.

Reipas kesäapulainen



Museon kesänuori Elsa viljamakasiinin 60-vuotisjuhlan mainoskuvauksissa.

Heinäkuun ajaksi museolle oli työllistetty nuori, Elsa Järvensivu. Elsan musikaalisuutta käytettiin hyväksi satutunnilla sekä 25.7, jolloin pullakahvituksen kera juhlistettiin sitä, että museoalueelle ensimmäiseksi siirretyn viljamakasiinin pystyttämistä tuli kuluneeksi 60 vuotta. Elsa soittaa – kahvia ja pullaa -teemalla ideoitu tapahtuma keräsi kävijöitä 52.

Muutoin Elsa pääsi tutustumaan kokoelman hoitoon, esittelemään omatoimisesti museon rakennuksia sekä osallistumaan satutuntien ja Vaarini vempain -kierrosten suunnitteluun ja olemaan näissä apuna.

Kävijämäärät

30.6.–16.8. välisenä aikana museolla kävi 304 henkilöä. Kun tähän lisätään tapahtumissa käyneet 177 kokonaiskävijämäärä jäi silti vaatimattomaksi (481 henkilöä). Määrä ei sisällä ryhmäopastuksia.

Ryhmäopastukset

Työvalmennuskeskus Valprolta kävi ryhmäopastuksessa kaksi eri ryhmää, yhteensä 21 henkilöä. Nämä ryhmät viipyivät ja viihtyivät museoalueella pitkään, heille myös tarjottiin kierroksen keskivaiheilla Mäkituvassa kahvit.

Päiväkotiryhmiä kävi vain yksi. 3–5-vuotiaille lapsille luettiin satu tontuista sekä lasten ikä muutenkin huomioitiin opastuksessa. Ryhmälle annettiin museolla käynnistä muistoksi Mantan muistipelikortit sekä Tati Taikakynän vierailuista jääneitä värityskuvia.

Esiopetusryhmiä kävi viisi, yhteensä 81 lasta ja 14 aikuista. Myös eskarilaisille luettiin satu tontuista ja pureuduttiin keskustellen ja yhdessä miettien, miten lasten elämä oli erilaista 200 vuotta sitten verrattuna nykypäivään. Myös eskariryhmät saivat muistoksi muistipelikortit ja värityskuvia.



Museolla vieraille varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ryhmille annettiin muistoksi museokäynnistä muistipelikortit.

Koululaisryhmiä kävi opastuksilla 17, yhteensä 381 henkilöä. Kymppiluokkalaisille Marja-Leena oli koonnut ”polun” mitä kautta voi kouluttautua museoalalle.

Muiden kouluryhmien kanssa paneuduttiin keskustellen siihen, miten maailma ja erityisesti lasten maailma on muuttunut parissa sadassa vuodessa. Historian opiskelun aloittaneiden viidesluokkalaisten kanssa pohdittiin myös historian ja menneisyyden eroavaisuutta. Ryhmät tutustutettiin Korpulan tuparakennukseen, luh-taikkaan ja aikataulun niin salliessa myös viljamakasiiniin.

Kaikilta ryhmiltä, erityisesti oppilailta, saatiin erittäin positiivista palautetta opastuksista. Oppilaat olivat aktiivisia ja innostuneita, ja kysyttävää jäi vielä varmasti seuraavalle museovierailulle. Kuljetusongelmien takia peruuntui 17 ennalta sovittua koululaisryhmää.

Muuta elämää museonmäellä



Tukkateatteri: Kalenteritytöt

Tukkateatterin kesäteatteriharjoitukset ja -esitykset toivat mukavaa elämää muutoin hiljaiseen heinäkuuhun. Kalenterityttöjä esitettiin museonmäellä yhteensä 10 kertaa.

Kolmeen otteeseen oli yläasteikäisiä oppilaita ryhmäytymässä museon pihapiirissä syyskuulla.

Kauraslammin koulun valokuvauksen valinnaisaineeksi valinnut ryhmä kävi kuvaamassa museon ympäristöä.

Lisäksi kaksi muuta pientä ryhmää kävi kuvaamassa omiin projekteihinsa materiaalia museoympäristössä.

Kaksi päiväkotiryhmää kävi omalla luontopolkuohjelmallaan museon pihapiirissä syyskuulla, kun museo oli jo talvituloilla.

Ajatuksia tulevaan vuoteen

Syyskuulla saatiin asianmukaiset opasteet Hietastentielle. Niitä on kaivattu, moni museovieras kävi ensin kysymässä mihin auton voi jättää.

Satutunnit muutetaan satutuokioiksi ja niitä pystytään pitämään tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin ennen museon varsinaista avaamista.

Lasten museopäivä ja nukketatteriesitys kannattaa pitää ohjelmassa, mutta Vaarini vempain -kierrokset nykyisessä muodossaan lopettaa.

Pikkuaittaan kannattaa jatkossakin suunnitella vaihtuva näyttely; nyt tehty näyttely sai hyvän vastaanoton kävijöiltä.

Yhteisöllinen kutominen, mattoja museon penkeille. Kangaspuut löytyvät museolta, joitain osia pitää kunnostaa.

Pelasta pörriäinen -teeman mukaisesti hyönteishotellien tekeminen joko kouluryhmien kanssa tai teemapäivänä.

Vanhan ajan koulupäivä tai kokonainen kouluviikko jollekin ikäryhmälle. Tämä idea tuli opettajalta. Teeman toteutuksessa voidaan hyödyntää esim. Kurun koulumuseon kokoelmia.

Kesällä 2021 Ylöjärven museo täyttää 50-vuotta. Se voidaan huomioida erilaisilla teemapäivillä ilman erityistä juhlapäivää.

Museoesineiden kokoelman kartuttamiseen pitää suhtautua kriittisesti jo tilojen rajallisuuden takia. Nyt kun kaupungintalolla oleva varasto on järjestetty ja siellä olevat esineet käyty läpi, on tärkeää, että järjestys säilyy

pelasta
PÖRRIÄINEN

Valtakunnallisen Pelasta pörriäinen -kampanjan tunnus. Kuvalähde: Yle

ja jatkossa sieltä helposti löytää sen mitä museolle kesäajaksi halutaan siirtää. Turhan tavaroiden rahtaamisen keväisin ja syksyisin voi lopettaa, kun nyt on katsottu mitkä esineet säilyvät paremmin, jos niitä ei siirretä talveksi kuivaan varastotilaan.

Keväällä 2021 ennen museon aukeamista on suotavaa tehdä museolla perusteellisempi siivous, jossa pinnat ja esineet imuroidaan ja kaikki mahdolliset pinnat pyyhitään. Ikkunat tulee myös hellävaroen pestä käyttämällä esim. ikkunoille soveltuvia puhdistusliinoja.

Museonhoitajina ajalla 22.6.-18.9.2020 toimivat Marja-Leena Santanen ja Paula Nurmi.